

DE KROMME RIJN

Hoe kunt u vaststellen of uw onderneming over voldoende geld kan beschikken?

“Komen we financieel gezond uit de crisis?”

Overlegvergaderingen zijn soms een kwelling doordat een directeur zijn ondernemingsraad niet serieus neemt. Maar eerlijk is eerlijk: als de overlegvergadering uitmondt in een ‘kippenhok’, ligt dit vaak ook aan de OR zelf. Want het schiet niet op als OR-leden de agenda alleen van de mail kennen, de stukken niet hebben gelezen, tijdens de vergadering door elkaar heen praten en hun eigen woordvoerder tegenspreken. Dan zult u de vergaderingen toch echt beter moeten structureren. Onderstaande checklist helpt u om de voorbereiding gestructureerd aan te pakken en tot betere vergaderresultaten te komen.

Het ligt voor de hand om het antwoord op uw vragen in de jaarrekening te zoeken. Dat is om twee redenen niet zo praktisch.

1. Het is nu 2010 en de laatste jaarrekening gaat over 2008. Sindsdien is er nogal wat veranderd, dus aan zulke oude informatie heeft u weinig.
2. Directies maken vooral gebruik van heel andere stukken dan de jaarrekening om de vinger aan de pols te houden. Als u gebruikmaakt van precies dezelfde cijfers als de directie, weet u pas écht hoe de zaken ervoor staan. Welke cijfers/stukken de directie gebruikt en wat u daaraan kunt hebben, leest u in dit artikel.

Plannen

Als uw onderneming zelf genoeg geld verdient om alle plannen te financieren, is er niets aan de hand. Anders moet er geleend worden of moeten ambities opzij worden gezet. U zult dus eerst een antwoord moeten vinden op de vraag hoeveel de on-

derneming verdient, en vervolgens op de vraag of dat genoeg is om de plannen waar te maken. Valt deze conclusie negatief uit, dan moet de vraag worden beantwoord of er genoeg geld geleend kan worden of dat het noodzakelijk is om de ambities bij te stellen.

Maandoverzichten en budget

Iedere onderneming werkt met maandoverzichten. Deze bevatten per maand de behaalde omzetten, de gemaakte kosten en het behaalde resultaat. Zo kunt u zien of uw onderneming in de betreffende maand winst heeft gemaakt of dat er juist verlies is geleden (en hoeveel). Dan bent u om te beginnen op de hoogte van de huidige situatie.

Uit het budget voor de komende twee jaar kunt u vervolgens afleiden of de directie in de komende twee jaar winst of verlies verwacht. Bij een verwacht verlies is het misschien alleen al om die reden nodig om geld bij te lenen; bij een verwachte winst

weet u nog niet of dat genoeg is om alle plannen te financieren. Deze plannen vindt u terug in het investeringsbudget en het cashflowoverzicht voor de komende twee jaar.

Investeringsbudget

Als het goed is, kunt u rondkomen van uw salaris. Maar moet u een auto kopen, dan kunt u die waarschijnlijk niet meteen van uw salaris betalen. Voor een onderneming geldt dit meestal ook. Zij kan misschien wel genoeg verdienen om de normale kosten te dekken, maar als er flinke investeringen gedaan moeten worden, kan er ineens te weinig geld zijn. De omvang van de investeringen, inclusief de kosten van een eventuele reorganisatie en een sociaal plan, vindt u terug in het investeringsbudget.

Cashflowoverzicht

Als u weet hoeveel uw onderneming de komende twee jaar zelf verdient én hoeveel geld er nodig is voor investeringen, reor-

ganisaties, etc., weet u of uw bedrijf in de komende twee jaar voldoende geld overhoudt voor al dit soort zaken. Wordt er genoeg verdiend, dan is er niets aan de hand. Maar komt er te weinig geld binnen, dat zal uw onderneming geld moeten lenen of de ambities moeten bijstellen. Een dergelijke analyse wordt gemaakt in een zogeheten cashflowoverzicht. U hoeft zo'n overzicht niet zelf op te stellen, want dit kunt u gewoon opvragen bij de directie.

Geld lenen

Stel: u concludeert dat uw bedrijf geld moet lenen. Het maximale leenbedrag is vastgelegd in een contract met de bank. In zo'n leenovereenkomst staan daarnaast onder meer afspraken over de rente, de wijze van aflossing en de overige voorwaarden van de bank. Ook deze informatie kunt u opvragen bij de directie. U kunt dan ook vragen hoeveel er momenteel wordt geleend. Dan weet u hoeveel 'water er nog onder de

kiel zit' en of dat genoeg is voor de financiering van de plannen voor de komende twee jaar. Als dat zo is, zit u goed. Zo niet, dan moet u weten hoeveel uw bedrijf – bovenop de huidige leenovereenkomst – nog kan bijlenen.

Méér geld lenen

Als uw bedrijf meer moet lenen dan met de bank is afgesproken, moet een nieuwe kredietaanvraag worden ingediend. Een bank beoordeelt zo'n aanvraag hetzelfde als een hypotheekaanvraag van uzelf: de bank wil een onderpand hebben én er zeker van zijn dat de rente en aflossing betaald zullen worden. Uw onderneming kan een bedrijfspand als onderpand geven, evenals de voorraden, de inventaris en de vorderingen. Voor welke waarde deze zaken op de balans staan, is niet zo belangrijk. Het gaat erom hoeveel ze opleveren als ze onverhoopt geveild moeten worden (de executiewaarde). De bank zal vervolgens hooguit

Mogelijk waardevolle stukken

- jaarrekening;
- maandoverzichten;
- meerjarenbudget;
- investeringsbudget;
- meerjarencashflowoverzicht;
- leenovereenkomst met de bank.

een bepaald percentage van die executiewaarde willen lenen. De bank moet immers zijn eigen kosten en risico afdekken.

De executiewaarde per onderpand én het percentage hiervan dat uw bedrijf kan lenen, kunt u het beste achterhalen door dit aan de directie te vragen. U weet dan hoeveel uw bedrijf maximaal kan lenen. Als u de reeds lopende leningen daar vanaf trekt, weet u of er voldoende geld beschikbaar kan komen voor de plannen van de komende twee jaar.

Recht op informatie

Op grond van artikel 31 lid 1 WOR is de directie verplicht u alle inlichtingen te verstrekken die u voor de vervulling van uw taak redelijkerwijs nodig heeft. Het moge duidelijk zijn dat als er ook maar enige twijfel bestaat aan de mogelijkheid om de nodige investeringen te doen en/of een sociaal plan te betalen óf als er gesleuteld wordt aan arbeidsvoorwaarden op economische gronden, u de in dit artikel genoemde informatie nodig heeft om een oordeel te kunnen geven.